

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра «Автоматизація виробничих процесів»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Ректор ДДМА
В.Д. Ковальов
“ 04 ” 09 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ”
(назва дисципліни)

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»

Спеціальність 123 «Комп’ютерна інженерія»

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

ОПП «Комп’ютерні системи та мережі»

Факультет «Машинобудування»

(назва інституту, факультету, відділення)

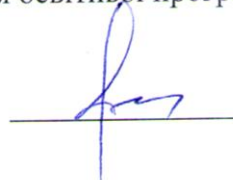
КРАМАТОРСЬК, 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія України» для студентів галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія».

Розробник: **Стешенко Н.Л.**, кандидат історичних наук, доц.

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми (для обов'язкових дисциплін).

Керівник групи забезпечення:

 О.В. Суботін, к.т.н., доцент

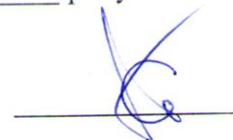
Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри «Автоматизація виробничих процесів», протокол № 10 від 22.06.2020 року.

Завідувач кафедри АВП:

 Г.П. Клименко, д.т.н., професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету машинобудування, протокол № 01 від 31.08.2020 року.

Голова Вченої ради факультету:

20/08
 В.Д. Кассов, д.т.н., професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. **Актуальність** вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

Курс «Історія України» посідає одне з провідних місць в системі гуманітарних наук. Без ґрунтовних наукових знань про минуле свого народу неможливо зрозуміти сучасне, передбачити, а тим більше, будувати майбутнє. Предметом вивчення навчальної дисципліни є генезис, закономірності становлення та розвитку процесу державотворення на території України від найдавніших часів до сьогодення. Надзвичайно важливо, щоб студенти оволоділи системою знань про історичне минуле України та людства, могли самостійно визначити причинно-наслідковий зв'язок історичних подій і процесів, тенденції історичного поступу та закономірності функціонування людського суспільства, особливості формування й побутування історико-культурної спадщини.

Знання основних етапів розвитку вітчизняної історії, її найвагоміших досягнень є необхідними для розуміння характеру сучасного українського народу, взаємовідносин людей.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів неісторичних спеціальностей. «Історія України» належить до циклу гуманітарних, соціально-політичних дисциплін. Курс тісно пов'язаний з такими навчальними предметами, як «Історія української культури», «Політологія», «Правознавство», «Релігієзнавство».

1.2. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Історія України» є формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в галузі знань вітчизняної історії, зокрема, вивчення закономірностей виникнення і розвитку української нації та державності на території України, складного історичного шляху українського народу, дії об'єктивних законів розвитку суспільства, ролі суб'єктивних факторів у процесі їх реалізації, формування загальних основ та системи суспільно-політичних знань, сучасного політичного мислення, почуття патріотизму, національної гідності, об'єктивності в оцінці подій і фактів історії України у майбутніх спеціалістів, а також набуття навичок застосування зазначених компетентностей у професійній діяльності. Курс «Історія України» покликаний забезпечити студентів належним рівнем знань з вітчизняної історії, сприяти гуманізації та гуманітаризації навчального процесу.

1.3. **Завдання** дисципліни:

- опанування понятійно-термінологічного апарату історичного процесу;
- набуття розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку українського суспільства й вміння їх використовувати в професійній та соціальній діяльності;
- формування навичок аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб, спираючись на отримані знання, на основі альтернативних поглядів на проблеми;

- формування вміння оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- формування навичок професійної комунікації й аргументованого дискусування з історичних питань та проблем, пояснення змісту відповідної історичної проблематики в колі фахівців та нефахівців;
- формування навичок самостійного аналізу фактологічного історичного матеріалу, критичного осмислення точок зору на особливості історичного розвитку українського суспільства;
- забезпечення вміння узагальнювати та деталізувати окремі історичні факти, явища, тенденції та робити прогнози щодо їх розвитку.

1.4. **Передумови для вивчення дисципліни:** вивчення дисципліни «Історія України» за програмою для ЗОШ України; виконання тесту ЗНО або складання фахового вступного випробування з дисципліни «Історія України».

1.5. **Мова викладання:** українська

1.6. **Обсяг** навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 120 годин / 4,0 кредита, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 30 годин, практичні (семінарські) заняття – 15 годин, самостійна робота студентів – 75 годин.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Освітня компонента «Історія України» повинна сформувати наступні **програмні результати навчання**, що передбачені Освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів «Комп'ютерні системи та мережі»:

- знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті;

- мати знання та враховувати в професійній діяльності сучасні процеси та проблеми соціально-політичного життя держави з точки зору історичних подій та геополітичного становища України; підвищення загальномовного рівня в сфері ділового спілкування в колективі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Історія України» студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості певних результатів навчання через здобуття наступних **програмних компетентностей** (загальних):

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- навички міжособистісної взаємодії;

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості певних результатів навчання. В узагальненому вигляді їх можна навести так, що після вивчення даної дисципліни студент повинен бути здатним:

- у когнітивній сфері:

продемонструвати знання і розуміння основних історичних термінів і понять та вміння їх практичного використання;

продемонструвати вміння визначати і застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу та пояснення історичних фактів;

продемонструвати знання і розуміння основних історичних процесів і подій історії України та всесвітньої історії у їх порівнянні та взаємозв'язку;

продемонструвати знання і розуміння предмету, методології історії, історичної періодизації, як способу пізнання історичного процесу;

показати знання історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій з проблем історії України та визначення напрямів перспективних досліджень;

розглядати суспільні явища в розвитку та конкретно-історичних умовах певного часу;

збирати, обробляти, узагальнювати інформацію для створення глибокої бази знань про історичні та соціокультурні процеси в Україні;

орієнтуватися в науковій періодизації, порівнювати історичні процеси вітчизняної і всесвітньої історії, виявляти тенденції міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками;

працювати з джерелами інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати і сприймати різноманітність критичного аналізу і оцінок історичних джерел;

формулювати оцінку історичного руху, діяльності історичних осіб, виявляти власну позицію щодо суперечливих фактів історії.

- в афективній сфері:

критично осмислювати лекційний та поза лекційний навчальний матеріал; аргументувати на основі теоретичного матеріалу та історичних джерел власну позицію щодо особливостей історичного розвитку, вміти оцінити аргументованість позицій інших студентів та викладача;

співпрацювати з іншими студентами та викладачем в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та семінарських заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань; ініціювати і брати участь у дискусії з проблемних питань теми, розділяти цінності колективної та наукової етики;

брати участь у колективному обговоренні суперечливих та проблемних питань історичного розвитку, аргументувати власну думку українською мовою, в т. ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії;

ставити логічні, смислові, проблемні та інші запитання до всієї групи під час обговорення навчального матеріалу і відповідати на питання інших студентів

та викладача;

відстоювати та захищати на основі теоретичного матеріалу та історичних джерел власну позицію щодо особливостей історичного розвитку та суперечливих фактів історії;

аналізувати та синтезувати окремі історичні факти, явища, тенденції та робити прогнози щодо їх подальшого розвитку.

- *у психомоторній сфері:*

самостійно аналізувати історичні джерела та оцінювати різноманітні теоретичні підходи та концепції, відслідковувати та прогнозувати тенденції та зміни в історичному розвитку України;

самостійно дотримуватися методологічних підходів щодо аналізу історичного розвитку;

контролювати результати власних зусиль в навчальному процесі та коригувати (за допомогою викладача) ці зусилля для ліквідації пробілів у засвоєнні навчального матеріалу або формуванні навичок;

самостійно здійснювати пошук, систематизацію, аналіз та використання історичних джерел та теоретичного матеріалу, виконувати та звітувати про виконання індивідуальних завдань;

самостійно усвідомлювати цілі та пріоритети власних зусиль в навчальному процесі, у формуванні навичок та вмінні їх використовувати в професійній та соціальній діяльності.

III ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ. Найдавніші часи

Предмет, завдання та джерела вивчення історії України. Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.

Тема 2. Київська Русь

Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Спорудження Софійського собору. Правління Ярославичів. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава в Києві.

Роздробленість Київської Русі. Боротьба за київський стіл. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Розподіл і збереження Галицько-Волинської держави нащадками Данила Романовича.

Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Розвиток культури та освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Поширення писемності.

Тема 3. Литовсько-польська доба в історії України

Боротьба Польщі, Угорщини та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Входження українських земель до складу Литовської держави. Кревська унія. Ліквідація князем Вітовтом самостійності удільних українських князівств. Виступ литовсько-руської знаті на чолі з князем Свидригайлом Ольгердовичем. Відновлення й остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Туреччини. Виникнення українського козацтва. Включення Закарпаття до складу Угорщини, Буковини до складу Молдавського князівства. Московсько-литовські війни. Розвиток культури та освіти.

Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 90-х років XVI ст. Люблінська унія та її вплив на українські землі. Братський рух. Реформаційний та контр-реформаційний рухи в Україні. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти

Зміни в соціально-економічному житті. Розвиток міст. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення церковної православної ієрархії. Розвиток культури та освіти. Участь українського козацтва у Хотинській війні. Козацькі повстання 1620-х – 1630-х рр.

Тема 4. Національно-визвольна війна українського народу 1648–1654 рр.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

Тема 5. Україна у 2-пол. XVII ст. Руїна

Гетьманування І. Виговського. Ухвалення Гадяцьких пунктів. Московсько-українська війна. Гетьманування Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Чигиринські походи турецько-татарського війська. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Слобідська Україна

Тема 6. Україна у XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепи. Національно-визвольна акція гетьмана І. Мазепи. Гетьманування І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду». Розвиток культури та освіти.

Гетьманування К. Розумовського. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України після поділів Речі Посполитої. Розвиток культури, науки, освіти та філософських ідей.

Тема 7. Україна у складі Росії у XIX ст.

Включення українських земель до складу Російської імперії. Адміністративно-територіальний поділ українських земель. Промисловий переворот та зародження ринкової економіки. Розвиток національного руху. Поширення на Україну російського та польського суспільних рухів. Повстання під проводом У. Кармалюка. «Київська козаччина».

Реформи 60 – 70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Заснування та діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства». Вплив російського громадсько-політичного руху на Україну.

Тема 8. Утворення політичних партій в Україні (к. XIX – поч. XX ст.)

Національна політика австрійського уряду щодо українських земель. Розвиток кооперативного руху, трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».

Тема 9. Україна в революції 1905–1907 рр.

Криза 1900 – 1903 рр. та передвоєнне економічне піднесення. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Розвиток самостійницької і автономістської течій в національному русі. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907 – 1914 рр. Події революції 1905 – 1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.

Тема 10. Україна в революціях 1917 р.

Революційні події в Україні у 1917 – на початку 1918 р. Еволюція поглядів політичних сил України щодо самовизначення українців (Універсали Центральної Ради, погляди самостійників). Вплив корніловського заколоту на події в Україні. Політика Української Центральної Ради в умовах загострення конфлікту з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки. Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.

Тема 11. Громадянська війна в Україні (1918–1920 рр.)

Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу, Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною. Прийняття Конституції УНР. Державний переворот і утворення Української Держави. Утворення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Окупація військами Антанти півдня України. Денікінський режим в Україні. «Київська катастрофа». Більшовицький режим в Україні. Друга радянсько-українська війна. Прийняття Конституції УСРР 1919 р. «Чортківська офензива». Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Ва-

ршавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Утворення Галицької СРР. Другий «Зимовий похід» Армії УНР.

Тема 12. Україна в Другій світовій війні (1939–1945 рр.)

Початок Другої світової війни. Включення Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Початок Великої Вітчизняної війни, окупація України. Встановлення окупаційного нацистського режиму. Розгортання діяльності радянських партизан та українського визвольного руху. Створення УПА. Визволення України. Перемога у Великій Вітчизняній війні.

Тема 13. Україна на шляху незалежності

Чорнобильська катастрофа. Загострення соціально-економічної кризи: продаж товарів за картками споживача з купонами, зростання цін. Загальноукраїнський страйк шахтарів, виникнення Народного руху України (Народний рух України за перебудову), перші альтернативні вибори до Верховної Ради. Акт проголошення незалежності України, проведення референдуму та виборів Президента України.

Заснування Збройних Сил України. Прийняття Конституції України. Прийняття державної символіки. Формування інституту громадянства та соціально-економічні реформи наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.: приватизація засобів виробництва, лібералізація цін, грошова реформа, диференціація суспільства. Суспільно-політичне життя. Інтегрування України у світове співтовариство. Революція Гідності. Гібридна війна проти України.

IV СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами:

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	в т. ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Історія України з найдавніших часів до кінця ХІХ ст.						
1	Вступ. Найдавніші часи.	7	2			5
2	Київська Русь.	10	2	2		6
3	Литовсько-польська доба в історії України.	10	2	2		6
4	Козацька доба. Визвольна війна українського народу сер. ХVІІ ст. Формування української держави.	10	2	2		6
5	Україна в 2-пол. ХVІІ ст. Руїна.	7	2			5
6	Гетьманщина. Ліквідація української автономної державності. Україна у ХVІІІ ст.	10	2	2		6
7	Україна у складі Російської імперій у ХІХ ст.	7	2			5
Змістовий модуль 2 Історія України ХХ – початку ХХІ ст.						
8	Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. Утворення політичних партій в Україні (кінець ХІХ – початок ХХ ст.)	10	2	2		6

9	Україна в революції 1905-1907 рр.	7	2			5
10	Українська національно-демократична революція 1917–1921 рр. Україна в революціях 1917 р.	10	2	2		6
11	Громадянська війна в Україні (1918-1920 рр.)	12	4	2		6
12	Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)	10	2	2		6
13	Національно-державне відродження українського народу. Україна на шляху незалежності.	10	4			6
Усього годин		120	30	15		75

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб. – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

4.2 Тематика семінарських занять:

№ з/п	Тема заняття
1	Київська Русь.
2	Литовсько-польська доба в історії України.
3	Визвольна війна 1648-1654 рр.
4	Україна у XVIII ст.
5	Утворення політичних партій в Україні (к. XIX – поч. XX ст.)
6	Україна в революціях 1917 р.
7	Громадянська війна в Україні (1918-1920 рр.)
8	Україна в II світовій війні (1939-1945 рр.)

4.3 Перелік індивідуальних завдань

Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Питання, які пропонуються до самостійного вивчення
Тема 2. Україна княжої доби та її роль у світовій історії. 1. Політичний устрій Київської Русі. 2. Соціально-економічний розвиток. 3. Напрями зовнішньої політики. 4. Прийняття християнства. 5. Причини феодальної роздробленості Київської Русі. 6. Культура княжої доби.	Еволюція державного устрою Київської Русі. Розвиток сільського господарства, промислів, ремесла та торгівлі. Соціальна стратифікація населення Київської Русі. Боротьба з кочовиками, Візантією. Династичні зв'язки. Розвиток зовнішньої торгівлі. Причини, методи та наслідки прийняття християнства. Політичні та соціально-економічні причини феодальної роздробленості Київської Русі. Галицько-Волинська держава.
Тема 4. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. 1. Періодизація війни. 2. Розгортання національно-визвольної війни.	Розгортання національно-визвольної війни. Зборівський договір 1649 р. та початок процесу відновлення української державності. Білоцерківська угода 1651 р. та її наслідки. Багатовекторність зовнішньої політики Б. Хмельницького. Зміни в соціальній структурі суспільства. Формування нової української еліти. Привілейоване становище церкви. Міщанство. Перетворення селянства на вільний стан.
Тема 6. Руйнування державних структур	Діяльність Івана Мазепи. Північна війна та Укра-

Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Питання, які пропонуються до самостійного вивчення
<p>Гетьманщини та інтеграція українських земель до складу Російської імперії в XVIII ст.</p> <p>1. Колоніальна політика Російської імперії щодо України в XVIII ст. 2. Культура.</p>	<p>іна. Наступ на автономію України у складі Росії у першій половині XVIII ст. Деморалізація козацької старшини. Гетьман І. Скоропадський та Перша Малоросійська колегія. Наказний гетьман П. Полуботок. Гетьманування Д. Апостола. «Правління гетьманського уряду». Відновлення посади гетьмана. Реформи К. Розумовського. Друга Малоросійська колегія. Централізація та русифікація. Зруйнування Запорізької Січі. Три поділи Польщі, розподіл українських земель між Росією та Австрією.</p>
<p>Тема 7: Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперій.</p> <p>1. Діяльність «Руської трійці». 2. Революційні події у 1848–1849 рр. в Західній Україні та їх значення. 3. Соціально-економічний розвиток України в пореформений період. 4. Соціально-економічний розвиток України в пореформений період. 5. «Українське питання» в баченні російської та австрійської влади й громадськості.</p>	<p>Український національний рух. «Руської трійця»: виникнення, склад та практична діяльність. Революція 1848 р. в Галичині. Скасування панщини в Галичині. Діяльність Головної руської ради. Українсько-польське протистояння. Празький конгрес. «Галицько-руська матиця». Українці в імперському парламенті. Революційні події 1848–1849 рр. в Закарпатті й Північній Буковині. Значення революції 1848–1849 рр. для України. Економічна політика царського уряду. Залізничне будівництво й розвиток водяного транспорту. Створення машинної індустрії. Становлення капіталізму в сільському господарстві та промисловості. Соціальні зміни в структурі українського суспільства.</p>
<p>Тема 9. Україна в Першій світовій війні (1914–1918 рр.).</p> <p>1. Причини, характер I світової війни. 2. Плани воюючих сторін щодо України. 3. Західна Україна у 1914 – 1916 рр.</p>	<p>Причини й характер I світової війни. Українські політичні течії та партії в умовах війни. Західно-українські землі у 1914–1916 рр. Наслідки війни для українських земель.</p>
<p>Тема 10. Українська національна революція 1917–1921 рр. та пошуки оптимальних моделей її реалізації у 1917 р.</p> <p>1. Утворення УЦР: склад та програма діяльності. 2. Універсали УЦР.</p>	<p>Причини, завдання й особливості Лютневої (1917 р.) революції в Росії. Розстановка політичних сил в Україні. Діяльність УЦР у 1917–1918 рр.</p>
<p>Тема 12. Міжвоєнний період історії українського народу (1921–1939 рр.).</p> <p>1. Національно-державне будівництво в Україні в 1920-х рр. 2. Здійснення непу в Україні. Установлення тоталітарно-командної системи. 3. Великий перелом та його наслідки для України. 4. «Великий терор» в Україні.</p>	<p>Соціально-економічна й політична кризи початку 1920-х рр. Запровадження непу. Голод 1921–1923 рр. Неп у промисловості та сільському господарстві. УСРР на початку 1920-х рр. Утворення СРСР. Остаточна втрата Україною незалежності. «Автономізація» УСРР. Зміцнення партійної диктатури. Згорання непу та українізації. Індустріальна гонка: завдання, труднощі, джерела фінансування, характерні риси, особливості, наслідки. Колективізація сільського господарства. Знищення селян-власників. Голодомор 1932–1933 рр. Створення колгоспної системи. «Великий терор» в Україні.</p>

Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Питання, які пропонуються до самостійного виконання
<p>Тема 14. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток УРСР на початку 1950–1980-х рр.</p> <p>1. Дисидентський рух в Україні. 2. Духовний розвиток суспільства: ідеологічний диктат.</p>	Еволюція поглядів українських дисидентів, пошуки нових форм боротьби та ступінь їх впливу на українську громадськість. Українське суспільство в умовах деструкції радянської тоталітарної системи в другій половині 1980-х рр.
<p>Тема 15. Незалежна Україна в сучасному світі.</p> <p>1. Діяльність політичних партій. 2. Проблеми соціально-економічного розвитку</p>	Становлення багатопартійності. Соціальна структура населення сучасної України, особливості економічного розвитку.

Перелік тем рефератів

1. Проблема походження слов'ян в історичній науці.
2. Норманська та антинорманська теорія походження державності Київської Русі.
3. Галицько-Волинське князівство в XII–XIII ст.
4. Зародження українського козацтва та його суспільно-політична організація.
5. Брестська церковна унія 1596 р. та посилення національно-релігійного гноблення.
6. Селянсько-козацькі повстання на Україні XVI – I половини XVII ст.
7. Б. Хмельницький і проблеми державності України.
8. Міжнародна дипломатія Б. Хмельницького.
9. Політична діяльність гетьмана І. Мазепи.
10. Конституція Пилипа Орлика.
11. Запорозька Січ у XVIII столітті.
12. Суспільно-політична діяльність Т. Г. Шевченка.
13. Специфіка формування української нації.
14. Специфіка формування промислового пролетаріату Донбасу в II пол. XIX ст.
15. Суспільно-політичні погляди М. Драгоманова.
16. Суспільно-політична діяльність І. Франка.
17. Донбас в роки першої російської революції (1905–1907 рр.).
18. Аграрне питання в програмах політичних партій України на початку XX ст.
19. Національне питання в програмах політичних партій України на початку XX ст.
20. Політична діяльність В. Винниченка.
21. Політико-правові погляди М. Грушевського.
22. Діяльність українських політичних партій в 1917 р.
23. Донецько-Криворізька республіка: історія створення та альтернатива розвитку.
24. Політична діяльність С. Петлюри в роки громадянської війни.
25. Селянський повстанський рух на Україні під керівництвом Н. Махна.
26. Голод в Україні в 1921–1923 рр.
27. Безробіття в Донбасі часів непу.
28. Національна політика на Україні: досвід 1920-х років.
29. Голод на Україні в 1932–1933 рр.
30. Демографічні втрати України в 30-ті роки XX ст.
31. Автономія Карпатської України та її окупація хортистською Угорщиною.
32. Партизанський та підпільний рух у Донбасі у роки Другої світової війни.
33. Відбудова промисловості Донбасу після Другої світової війни.
34. Рух українських правозахисників у 1960 – 1970-ті рр. XX ст.
35. Українська еміграція і сучасна зарубіжна діаспора.
36. Формування багатопартійності в Україні: проблеми та перспективи.

37. Сучасний стан національного питання й міжнаціональні відносини в Україні.
38. Міжнародне економічне співробітництво України.
39. Аграрна реформа в Україні: проблеми та перспективи.
40. Студентські організації в незалежній Україні.

У КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань здобувачів здійснюється за рейтинговою накопичувальною (100-бальною) системою, яка передбачає складання обов'язкових контрольних точок.

Максимальна кількість балів (100) при оцінюванні знань з навчальної дисципліни, яка завершується екзаменом, формується з двох частин, з коефіцієнтом 0,5 кожна:

– за поточну успішність 100 балів (сума балів, зароблена у семестрі, але не менше 55);

– на екзамені 100 балів (мінімально необхідна кількість балів за екзамен 55).

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі підсумкової контрольної роботи за відповідний змістовий модуль і має на меті оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Оцінювання знань здобувача під час занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді певних історичних проблем та у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння здійснювати узагальнення інформації, обґрунтовувати свою власну точку зору та робити висновки; грамотність подачі матеріалу та оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи здобувачів є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого ви-

користання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Переведення набраних здобувачем балів за 100-бальною шкалою в оцінки за національною (5-бальною) шкалою та шкалою ECTS здійснюється в відповідності до таблиці:

Шкала оцінювання: національна та ECTS:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи)	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
65 – 74	D	задовільно	
55–64	E		
30–54	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI СЕМЕСТРОВИЙ ГРАФІК

Склад і графік складання контрольних точок дисципліни «Історія України», форми і терміни контролю для денної форми навчання

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Оцінка		Тиж-день
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході семінарських занять. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та поза лекційного матеріалу, передусім, історичних джерел, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації. Здобувач здатний аргументувати на основі теоретичного матеріалу та історичних джерел власну позицію щодо особливостей історичного розвитку, вміти оцінити аргументованість позицій інших студентів та викладача.	25	40	1-15
2	Індивідуальне тестове завдання №1. Здобувач здатний продемонструвати знання і розуміння основних історичних термінів і понять та вміння їх практичного використання. Здобувач здатний продемонструвати знання і розуміння предмету, методології історії, історичної періодизації, як способу пізнання історичного процесу. Здобувач здатний продемонструвати знання і розуміння основних історичних процесів і подій в історії України з найдавніших часів до кінця XIX ст.	5	10	6
3	Індивідуальне тестове завдання № 2. Здобувач здатний продемонструвати знання і розуміння основних історичних термінів і понять та вміння їх практичного використання. Здобувач здатний продемонструвати знання і розуміння основних історичних процесів і подій в історії України XX – поч. XXI ст.	5	10	13

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Оцінка		Тиж-
4	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує письмове завдання, що відповідає програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	10	20	7
5	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує письмове завдання, що відповідає програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)	10	20	14
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5) (Письмовий екзамен)		55	100	
Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю				

Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань здобувачів дистанційно-заочної форми навчання

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу	Рейтингова оцінка	
		min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»	55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) (Письмовий іспит) Здобувач виконав завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни	55	100

VII РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1 Основна література

1. Алексєєв С. В. Історія України : короткий курс лекцій (для студентів усіх спеціальностей та форм навчання). Краматорськ : ДДМА, 2007. 228 с.

2. Алексєєв С. В. Політичні партії в Україні (1900–1917): навч. посібник з курсу «Історія України» для студентів усіх спеціальностей. Краматорськ : ДДМА, 2003. 72 с.

3. Алексєєв С. В. Плани семінарських занять та методичні вказівки до них з курсу «Історія України» для студентів всіх спеціальностей. Краматорськ : ДДМА, 2008. 31 с.

4. Бойко О. Д. Історія України: навч. посібник. Видання 4-тє, виправлене, доп. К. : Академвидав, 2012. 704 с.

5. Історія України / В. Ф. Верстюк [та ін.] ; під ред. В. А. Смолія. К. : Альтернативи, 1997. 416 с.

6. Історія України : довідник / Н. Л. Стешенко, О. А. Довбня. 2-е вид., перероб. та доп. Краматорськ : ДДМА, 2011. 68 с.

7. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ ст. : зб. документів і матеріалів / упоряд. : С. В. Алексєєв, Н. Л. Стешенко. Краматорськ : ДДМА, 2017. 204 с.

8. Стешенко Н. Л. Історія України (друга половина 50-х – перша половина 80-х рр. XX ст.) : навчальний посібник. Краматорськ : ДДМА, 2012. 56 с.

9. Рибалка І. К. Історія України. Ч. 1 : Від найдавніших часів до кінця XVIII ст. Харків : Основа, 1995. 448 с.

10. Рибалка І. К. Історія України. Ч. 2 : Від початку XIX ст. до лютого 1917 р. Харків : Основа, 1997. 480 с.

7.2 Допоміжна література

11. Губарєв В. К. Історія України : універс. довідник. Донецьк : БАО, 2009. 383 с.

12. Дорошенко Д. І. Нарис історії України в 2-х т. Т. 1 : до половини XVII ст. К. : Глобус, 1992. 238 с.

13. Дорошенко Д. І. Нарис історії України в 2-х т. Т. 2 : від початку XVII ст. К. : Глобус, 1992. 349 с.

14. Історія України : довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. 5-те вид., перероб. і доп. К. : Казка, 2010. 736 с.

15. Історія України : навчально-методичний посібник для семінарських занять / за ред. В. М. Литвина. К. : Знання, 2006. 607 с.

16. Історія України та її державності : курс лекцій : навч. посіб. для студ. і викладачів вищих навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.] ; наук. ред. Л. Є. Дещинський. Вид. 5-те, перероб. і допов. Л. : Національний ун-т «Львівська політехніка», 2009. 474 с.

17. Литвин В. М. Історія України : підручник. 5-те допов. вид. К. : Наукова думка, 2010. 828 с.

18. Малий словник історії України / В. Смолій [та ін.]. К. : Либідь, 1997. 464 с.

19. Михальчук П. А. Термінологічний і хронологічний довідник з історії України. 4-те вид. Т. : Підручники і посібники, 2009. 192 с.

20. Мітягін В. Ю. УСЕ. Історія України : [довідник] / ред. С. Кульчицький. К. : Майстер-Клас, 2009–2010. 240 с.

21. Пасічник М. С. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 735 с.

7.3 Web-ресурси

1. History Channel, <http://www.historychannel.com>.
2. The History Net, <http://www.thehistorynet.com>.
3. <http://www.history.org.ua>
4. <http://www.studentbooks.com.ua/content/view/119/49/1/1/>